

"ה' הושיעה המלך יענונו ביום קראנו"
אנחנו מבקשים מהקב"ה
תענה לנו ביום שאנו מתמודדים
עם מחלת הקורונה

פרשת תזו"מ תש"פ

יו"ל ע"י עכון מעדני אשר

גליון תשצ"ז (שנה י"ז)

מדוע צדיקים שמהדרים במצוות אין מהדרים שימולו בעצמם את בניהם? הרי מצוה בו יותר מבשלוחו?

בפרשת י"ב וביום השמיני ימול בשר ערלתו.

הנה מרן הדברי יציב זי"ע בסעודת ברית אסרו חג שבועות שנת תשל"ו מובא בשפע קודש עניני ברית מילה פרשת ויצא וכן באוצרות דברי יציב על מסכת שבת ע"מ תשע"ה הקשה שאלה נפלאה מדוע לא ראיתי במקומותינו שהצדיקים יהדרו שהאב יעשה את פעולת החיתוך במצות מילה, ובאמת יש לתמוה שהרי קימ"ל קידושין מ"א ע"מ א' מצוה בו יותר מבשלוחו, ובפרט למה שדנו הפוסקים עיין תבואות שור סימן כ"ח ס"ק י"ג אם מינוי המוהל יהא בתורת כיבוד או בתורת שליח, ולשיטת הש"ך חו"מ סימן שפ"ב ס"ק ד' שאם מינהו בתורת שליחות אין האב יוצא ידי חובתו, וכיון שכן מדוע לא נהגו להדר שהאב בעצמו יעשה על כל פנים את פעילת החיתוך.

ומתרץ באופן נפלא: על דרך ששמעתי מהגה"ק מנאסויד זי"ע וכן מפי חסידים זקנים שהסתופפו בצל דו"ז הרה"ק משינאווא זי"ע שאמר בשמו, שלדעתו אין הדבר נכון שהאב בעצמו ילמד את בנו תורה, וטעמו ונימוקו עמו, שלפי שחייב האדם ללמד את בנו תורה כמו שדרשו חז"ל מהפסוק ולמדתם אותם את בניכם, ומעלת מצוה זו היא גדולה עד למאוד, ויש ללימוד זה כח נעלים, והשפעה עצומה על נפש הילד, לכן נטפל היצר הרע שלא להניח את האב לקיים מצוה בו ח"ו, ויש לחוש מלהתגרות בו, על כן עדיף שישלח את בנו ללמוד אצל מלמד אחר, שאין מעלת הלימוד הלזה כגודל דרגת לימוד האב עם בנו, ואולי על זה לא יתגרה היצר הרע על כך עכת"ד של דו"ז הרה"ק משינאווא.

והן הן הדברים אמורים גם כלפי מצות מילה, שהרי מעלת מצות מילה היא גדולה עד מאוד כמו שדרשו בגמ' גיטין נ"ז ע"מ ב' על הפסוק "כי עליך הרגנו כל היום" זו מצות מילה אשר ניתנה בשמיני, אשר על כן היצר הרע מתגבר בכל כוחותיו למנועו מקיום המצוה, ומכל שכן אם האב בעצמו יקריב את קורבנו וימול את בנו, שבזה הוא נחשב בשמים כאברהם אבינו שעקד את יצחק בנו, וכלשון המדרש נחומא ריש פרשת תצוה יש לך אדם ששופך את דמו של בנו ושמה, לכן מי יודע איזה תחבולות יעשה היצר הרע למנוע מזה, וכמו שמסופר במדרש ב"ר נ"ז ד' הנסינות והיעיכובים שעשה היצר למנוע את אברהם אבינו מלעקוד את יצחק בנו, ומי יעצור כח לעמוד נגדו על כן לא נהגו להקפיד שהאב ימול בעצמו את בנו, אלא מלין ע"י שליח שאז לא יתגבר היצר הרע כל כך.

ובזה מסביר הדברי יציב באופן נפלא את דברי הגמ' שבת קל"ה ע"מ א' דרב אדא בר אבהו איתליד ליה ההוא ינוקא בשבתא כשהוא מהול, אהדריה אתליטר מהולאי ופירש רש"י שיטפו ממנו דם ברית, ולא רצו משום דשבת הואי, עד דשווייה כרות שפכה וברש"י והוא עצמו מלו, ועשאו כרות שפכה, שחתך מן הגיד אמר תיתי לי דעברי אדרב, דלכאורה הוא יפלא

שנענש בעונש חמור כזה כשכוונתו היתה לקיים את המצוה על צד היותר טוב, אלא מה שקרה לרב אדא בר אבהו מחמת סיבה זו, שהתגרה בשטן ביותר, עד שלא היה השטן יכול לשאת הדבר ואירע מה שאירע.

אבל בשו"ת כתב סופר יורה דעה סימן קכ"א כתב דבמצות מילה יש סברא דמצוה בו דווקא יותר מבשלוחו יותר מבכל שאר מצות על פי מה שאמרו חז"ל כי עליך הורגנו כל היום זו מצות מילה, וכתוב בספרים, אב המל בנו כאלו מקריב קרבן וזורק דמו על גבי המזבח, ופשיטא שקשה להאב ביותר, לעשות ע"י עצמו וצריך לכבוש האב רחמיו ביותר כשעושה בעצמו מאם עושה ע"י שלוחו.

ובזה מסביר הכתב סופר דבר נפלא: מה שאמר ה' לאברהם בעקידה, יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת והוא כפל הענין, ונ"ל דהיה אברהם יוכל לשחטו ע"י שליח, וכבש רחמיו ולקח בעצמו את המאכלת לשחטו והיינו יען אשר עשית בעצמך ולא חשכת לעשות ע"י אחר כי ברך אברכך כפל הלשון על המעשה, ועל הידור מצוה שעשית בעצמך, ולכן הקדימה תורה לאב שיש בו כבישת רחמים ביותר ולכן בוודאי ראויה שיעשה בעצמו כשאפשר והוא כעין מצוה שבגוף יותר מכל מצות.

ועל דרך זה יש לפרש הקרא "וימל אברהם את יצחק בנו בן שמונת ימים כאשר ציוה אותו אלוקים" וכאשר ציוה אותו אלוקים מיותר פשיטא, אלא דקשה יותר על האב למול בנו בעצמו מלמול ע"י אחר כל שכן באאע"ה בנו יחידו אשר אוהבו הנולד לו למאה שנים, וקא משמע לן קרא דלא מל אותו ע"י שלוחו כמותו אלא הוא בעצמו נזדרז למצוה דמצוה בו יותר מבשלוחו בכ"מ דלא יהיה נראה עליו כמשא כמו שכתב רש"י רפ"ב דקדושין כש"כ במילה דמחזי כאינו יוכל לכבוש רחמנותו, והיינו וימל אברהם את יצחק בנו וכו' כאשר ציוה אותו אלוקים כמו שציוה אותו אלוקים בכבודו ובעצמו לא ע"י מלאך ולא ע"י שליח כן עשה בכבודו ובעצמו.

ובשו"ת תשובות והנהגות חלק א' סימן תקפ"ט נסתפק האם בחיתוך לבד יש גם ענין שאבא יעשה בעצמו או דילמא רק עם עושה הכל יש ענין ומסיק, דכיון שמילה ופריעה שתי מצות נפרדות, דאברהם אבינו לא נצטווה על הפריעה כלל, וכן מוכח שבמדבר מלו ולא פרעו וכמבואר בתוס' יבמות ע"א ד"ה מ"ט וכן לרוב הפוסקים בשבת אחד מל ואחד פורע, שהמל לבד מקיים מצוה כשפורעים אחריו, ואם כן כשהאב חותך מקיים עכ"פ מצות מילה כראוי בלי שליחות וראוי לעשות כן.

מעדני אשר: נראה לומר עוד סברא מדוע הצדיקים לא מקפידים למול בעצמם, דהם מפחדים שמא מתוך שלא יהא מסוגלים זיקו חס ושלום לבניהם ויתקלקל הדבר לכן יצא הפסד מהחומרא של ההידור לכן הם שולחים שליח, ועיין בפוסקים שכתבו דבאופן שמכבד בתורת כיבוד את המוהל אין בזה גם מצוה בו יותר מבשלוחו.

"שמונה מאות מי יודעי"
בשבועות הקרובים א"ה
יופיע הגליון ה 800
אשר מופיע במשך 17 שנים רצופות
מידי שבת ומידי מועד
אשר התקבל בכל תפוצות ישראל ברחבי תבל
והמכתבים מידי שבוע יעידו
וגדולי הדור וגדולי ראשי ישיבות מזכירים מזה ברבים
ובעשרות אלפי בתים מידי שבוע בשבוע נלמד בחיק המשפחה
אבל הקשיים הכספיים מקשים על המשך קיומו
וחז"ל כבר אמרו אם אין קמח אין תורה
לכן אני פונה אליך בקריאה של חיבה
אנא התקשר ותרום בעין יפה
כדי שנוכל להמשיך ביתר שאת
עם הפרויקט הענק
אשר הנה פרוץ

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הרבני הנגיד העומד לימין המערכת מיום הקמתו
עורך המדור הנפלא משיב כהלכה
הרב **מרדכי זיסקינד הגר** שליט"א מנהטן
בעל מהדורת מעדני אשר חג הסוכות
לעילוי נשמת אמו האשה החשובה
מרת **מלכה מחלה** בת הרב **מרדכי זיסקנד סג"ל לנדא** ע"ה
נפטרה ג' אייר תשס"ו ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנגיד הנכבד
הרב **יצחק משה צימרמן** שליט"א לונדון
בעל מהדורת צימרמן מעדני אשר חלק ה'
לעילוי נשמת אמו האשה החשובה
מרת **שרה חנה** בת **יהודה לייב** ע"ה
נפטרה י"ג ניסן האי שתא ת.נ.צ.ב.ה.

יש לחקור האם לכל יהודי יש חיוב למול תינוק כשאביו אין יכול למולו והאם חייב גם להוציא ממון על זה או דילמא החיוב למול זה רק על האב.

הנה איתא בגמ' קידושין כ"ט עמוד א' האב חייב למול את בנו מנולך דכתיב וימל אברהם את יצחק בנו, והיכא דלא מהליה אבוה מיחייבי בי דינא למימהליה, דכתיב המול לכם כל זכר וכו'.

חזינן להדיא מדברי הגמ' דרק על האב יש חיוב למול וגם על הבית דין אבל סתם בן אדם אין חיוב למול את בנו של השני.

ובמאירי שם כתב שאם אין שם בית דין, ראשי הקהל חייבים בכך ואחד מן המיוחדים שבהם מברך להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, משמע אבל סתם בן אדם אין לו חיוב.

אבל הרמב"ם בפירוש המשניות שבת פרק י"ט משנה ו' כתב שאם עבר אדם ולא מל את בנו וחמל עליו ביום השמיני הרי זה עבר על מצות עשה גדולה וחמורה מאד שאין בכל המצוות כמות, ולעולם אין לו תשלומין למצוה זו, והרי עונו חמור וכן כל מי שרואה את הילד הזה הערל ולא מלו הרי זה עובר על מצות עשה עד שימול אותו כאלו הוא בנו.

וכן כתב הרא"ש מסכת חולין פרק ו' סימן ח' האב חייב למול את בנו, אבל אם אין האב רוצה למולו כל ישראל חייבין למולו.

וכן המקנה שם בגמ' קידושין על גמ' הנ"ל כתב נראה פשוט דהא דקאמר מחייבי בי דינא, הוא לאו דוקא אלא כל ישראל מצווין על זה דהא קרא סתמא כתיב המול לכם כל זכר, וכן הוא בלשון הרא"ש בפ' כ"ט סי' ה' דהא דכתיב וימל אברהם את יצחק בנו, והרי עונו חמור וכן כל מי שרואה את הילד הזה הערל ולא מלו הרי זה עובר על מצות עשה עד שימול אותו כאלו הוא בנו.

וכן בדרך פקודיך מצות עשה ב' חלק הדיבור ס"ק י' כתב נראה לי דכל איש ואיש מישאל מיקרי ב"ד לענין זה, באם רואה איש ישראלי קטן בן ישראל שאינו מהול ויכול למולו חייב למולו, וכן הוא המנהג.

האם חייב כל יהודי לשלם כסף כדי למול תינוק שאביו אין יכול למולו?

יש לחקור האם חייב כל יהודי לשלם כסף כדי למול תינוק שאביו אין יכול למולו אם אין יכול למולו או למצוא מוהל בחינם.

הנה בערוך השולחן יורה דעה סימן רס"א סעיף ב' כתב דבר פשוט הוא שבמקום שאין בית דין ואין אב, החיוב מוטל על כל ישראל שבאותו מקום למולו דהא כתיב המול לכם כל זכר ולכל ישראל נאמרה אלא דכשיש ב"ד ממילא דהחיוב יותר על הב"ד ויש להסתפק אם הב"ד או שארי ישראל שבשם אינם יכולים למול בעצמם וצריכים להוציא הוצאות לשלוח אחר מוהל אם המה חייבים להוציא הוצאות דוודאי האב כיון דעיקר חיובא עליה דידיה רמי חיובי הוציא הוצאות כשאינו יכול למול בעצמו ואין מוהל במקומו כמו כל המצוות אבל ב"ד דאין עיקר החיוב עליהם אלא כשהאב לא מהלו האם מחוייבים בזה אם לאו.

ורוצה להביא ראיה שאין צריכים לשלם כסף על זה: מדלא חייבתה תורה לב"ד בפדיון הבן בדליכא אב אלא שיפדה הוא את עצמו לכשיגדיל, ש"מ דבמקום פסידא דממון לא חייבה תורה לאחרים.

ומסיק: ומ"מ לדינא נראה לי שבית דין חייבים גם להוציא ממון למולו שהרי סוף סוף התורה חייבתם והוי אצלם ככל המצות שעל גופם ואין למדין מפדיון הבן דטעמי התורה נעלמה מאתנו.

אבל מדברי עצמות יוסף קידושין כ"ט עמוד א' משמע דאין חיוב לבית דין לשלם כסף על זה: דהקשה שם על הגמ' שלומדת שיש חיוב לבית דין למול והא דאמרין לגבי מילה דאיצטריך קרא לבי דינא, ואילו בענין פדיון לא אמרין שחייבים ב"ד לפדותו, היינו טעמא דבשלמא במילה דליכא חסרון כ"ס, משום הכי חייבים ב"ד, אבל בפדיון הבן דאיכא חסרון כ"ס לתת ה' סלעים לכהן אין ב"ד מוזהרין עליו.

הנה בגמ' קדושין כ"ט ע"מ א' ילפינן שאמא פטורה מלמול את פנה וילפינן מהא דכתוב בתורה וימל אברהם את יצחק בנו כאשר ציוה אותו אלוהים דרשינן אותו ולא אותה.

יש לחקור האם מה שפטרה התורה לאשה למול את בנה היינו אם יש אב פטורה האמא ולמול אבל כשאין אב ואז מוטל החיוב לכל ישראל למול האם האמא נמי חייבת דמזה לא פטרה התורה או דילמא גם מדין כל ישראל פטורה.

הנה בחידושי הריטב"א קידושין כ"ט עמוד א', וכן הקשה בתוס' קדושין כ"ט ע"מ א', וכן הקשו במגילה כ' ע"מ א' הקשה מדוע צריך פסוק למעט שאשה פטורה ממצות מילה, הרי קימ"ל קדושין כ"ט ע"מ א' דכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות, ומילה מצות עשה שהזמן גרמא, דמילה ביום ולא בלילה ונשים פטורות.

ומתוך הריטב"א: דאיכא למימר דהתם הוא במצוה דנפשה, אבל הכא במצוה דבנה הוה אמינא דמחייבא דלא גרעה מבית דין דמחייבי למימהליה להכי איצטריך קרא למיפטרה דכתיב אותו ולא אותה, וכן תירץ הרמב"ן, וכן תירץ הר"ן.

חזינן להדיא מדברי הראשונים דכשפטרה התורה נשים מחיוב מצות מילה לגמרי פטרה גם מהחיוב של כל ישראל.

אבל המקנה קידושין כ"ט עמוד א' חולק על זה: דכתב לכאורה משמע דאשה אינה בכלל מצות מילה כלל, אלא דצ"ע כיון דבאמת איכא תרי קראי חד לחיוב כל ישראל מקרא דהמול לכם כל זכר כנ"ל וחד לחיוב האב על הבן א"כ נהי דמיעטא התורה גבי חיוב האב על הבן אותו ולא אותה היינו דאינה מחויבת יותר מכל ישראל כמו האב אבל בקרא דהמול לכם כל זכר דלא כתיב ביה מיעוטא ממילא אשה נמי בת חיובא היא.

ובחדושי מהר"ם שיק קדושין כ"ט תמה על המקנה: דכיון שמיעטה התורה את האשה מהפסוק של אותו ולא אותה, משמע שלגמרי מיעטה התורה.

מעדני אשר: ראיתי בספר שפע חיים הגדה של פסח ע"מ שכ"ב שהביא בשם ספר חוט המשולש בפרשתן תירוץ נפלא ליישב את קושיית הראשונים מדוע צריך פסוק מיוחד לפטור נשים מברית מילה הרי היא מצות שהזמן גרמא, ע"פ מה דאיתא בגמ' שבת כ"ג, מגילה ד', פסחים ק"ח שבמקום שהנשים היו באותו הנס חייבות אף במצוה שהזמן גרמא, א"כ כאן נמי עיקר יצירת הזכר באה מהאשה, כדאיתא בגמ' נדה ל"א ע"מ א' אשה מזרעת תחילה יולדת זכר, דכתיב אשה כי תזריע וילדה זכר תלה הכתוב הזכר באשה, ולכן ראוי הוא שיהיה המצוה באשה יותר מבאיש, ונרץ אצטריך קרא למעוטי דכתיב אותו ולא אותה.

"שיעורי תורה במועד בצל הקורונה"

אפשר כבר לשמוע חלק מהשיעורים שנאמר בחול המועד ברחובה של עיר למאות אנשים על המרפסות

- א { שיחת חיזוק בשכונת חפציבה בית שמש למאות אנשים נשים וטף על המרפסות.
- ב { שיחת חיזוק למאות אנשים בשכונת רמה ב' רחוב הלל פינת יהודה הנשיא למאות אנשים נשים וטף על המרפסות.
- ג { שיחת חיזוק למאות אנשים בקרית חסידיים רחוב הרצוג למאות אנשים נשים וטף על המרפסות.
- ד { דרשה מיוחדת שנאמרה בקו התורה של איחוד מוסדות גור לאלפי חסידי גור ברחבי תבל 08-8000600.
- ה { דרשה מיוחדת שנאמרה בקול התורה דחסידי תולדות אהרן לאלפי חסידי תולדות אהרן ברחבי תבל 0799245572.
- ו { דרשה מיוחדת שהתקיימה בליל שביעי של פסח בשכונת בעלזא החדשה בענין שירת הים א"ה יתפרסם באחד מהגלינות.

מערכת

"קול המעדנים"

ניתן לשמוע שיעורי המעדני אשר בהלכה ואגדה שנאמרו בקהלות הקודש בארץ ובחול

במספר **079-5702714**

וכן קול הלשון

ישיר **073-2951280**

האם כל אדם שפוגש את המצורע שהוא חולה מדבק ברחוב יכול לכפותו שילך לכהן?

בפרשתן תזריע י"ג ב' אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת וגו' והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבני הכהנים.

איתא בזוהר הקדוש בפרשתן דף מ"ב עמוד א' ובא לא כתיב אלא והובא, דכל מאן דחמי ליה אתחייב ביה לאקרובי קמי כהנא.

וכן כתב באבן עזרא על פסוק הנ"ל וז"ל והובא ברצונו ושלא ברצונו, כי הרואה בו אחד מסימנים אלו יכריחנו שיבא.

וכן בחזקוני בפרשתן כתב והובא בעל כרחו.

יש להקשות: מדוע שיהא רשות לסתם אדם לכפות למצורע שילך לכהן, הרי חובת כפייה בכל דבר מסור רק לבית דין, ומדוע כאן יש רשות לכל אחד לכופו שילך לכהן, כך מקשה בספר הדרש והעיון בפרשתן, וכן בפרדס יוסף.

ומתוך: ע"פ מה דמבואר בחז"ל הדצרת מחלה מדבקת כמו שמבואר במדרש רבה בפרשתן פרשת מצורע פרשה ט"ז רבי יוחנן ורשב"ל, ר"י אומר אסור לילך במזרחו של מצורע ארבע אמות, ור"ל אמר אפי' מאה אמה, ולא פליגי מאן דאמר ד' אמות בשעה שאין הרוח יוצא ומאן דאמר ק' אמה בשעה שהרוח יוצא, רבי מאיר לא אכיל ביעי מן מבואה דמצורע, ר' אמי ור' אסי לא הוו עיילי למבואות של מצורע, ר"ל כד הוה חמי חד מנהון במדינתא מרגם להון באבניא אמר לו פוק לאתרך לא תזהום ברייתא דתני ר' חייא ויקרא י"ג בדד ישב לבדו ישב, וכמו שכל אחד מחויב לסלק נזק שלא יזיק אחרים כמבואר בגמ' ב"ק ט"ז ע"מ ב' לא יגדל כלב רע והכי נמי מחויב כל אחד לסלק הנזק שהחולה מדבק את אחרים.

איך יכול להיות שלבן סימון טומאה בנגעים הרי בכל מקום לבן הויא סימן טהרה?

בפרשת י"ג ב' אדם כי יהיה בעור בשרו כו' ושער בנגע הפך לבן כו' וטמא אותו.

הנה בערבי נחל בפרשת מקשה וז"ל ראוי לשית לב למה יהיה שער לבן סימן טומאה, הלא הלבן ירמוז תמיד לטהרה וחסדים, וכמו שאמר הכתוב י"ג י"ג מטעם זה כולו הפך לבן טהור הוא, ולמה א"כ בשער לבן יגרום טומאה, עם היות שטעמי התורה עמוקים משכל אנושי, מ"מ כמה וכמה פירושים לתורה בכל חלקי פרד"ס, והרשות נתונה לדרוש ע"ש מה שתירץ.

וכן בפרדס יוסף בפרשת הקשה מדוע אצל מצורע הצבע לבן מטמא, ואילו ביום הכיפורים, כשלושן הזהורית הפכה ללבן היה זה סימן טהרה.

ומתוך: ע"פ מה דמבואר בגמ' ערכין ט"ז שצרת באה על צרות עין, וצר העין, הגם שלפעמים הוא נותן צדקה, אך אינו נותנה בשמחה ובסבר פנים יפות, ומתוך כך העני מתבייש ו"אזיל סומקא ואתי חוורא" מסתלק צבעו האדמומי של הפנים ונהיה 'לבן' חוור לכן אצל מצורע זה, שיער לבן מהווה סימן טומאה.

ומוסיף הפרדס יוסף: שמשום כך מביא המצורע לטהרתו שני ציפורים, כי אמרו חז"ל שהעופות מכירים בצרי עין, לכן כששב ומקבל על עצמו להתרחק ממידה זו, מביא הוא ציפורים שיעידו על כך ששוב אין עינו צרה בזולתו.

מדוע כשבאים לספר לכהן על נגעי בתים אינו אומר שמצא נגעים בביתו אלא בסתם בית?

בפרשת י"ד ל"ה ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית.

יש להקשות: מפני מה לא נאמר בביתי כיון שהמצוה שאשר לו הבית יבא אל הכהן בעצמו ולא ע"י שליח, כך מקשה בעל שבת סופר מובא בכתב סופר בליקוטים בפרשתן.

ומתוך באופן נפלא: ע"פ מה שאמרו בגמ' יומא י"א ע"מ ב', וכן ערכין דף טז עמוד א' דבעוון צרת עין בא נגעי בתים דכתיב ובא אשר לו הבית וגו' ותנא דבי ר' ישמעאל מי שמייוחד ביתו לו, ולא היה מהנה לאחרים כלום, ועל ידי זה בא נגע הבית, וזה יעורר לאדם שלא יחשוב שהכל שלו ובכוחו ובעוצם ידו עשה את החיל הזה וע"י כך אינו מהנה לאחרים גם כן, רק לאחר שבא הנגע יחזור מדעה הרעה הזו ויחשוב הבית כאילו אינו שלו רק הכל לה' שאתה ושלך שלו, על כן אמר שזה מי שלו הבית שמתחילה חשב שהבית שלו, ולאחר הנגע יבא את הכהן ויגד לו כנגע נראה לי בבית ולא בביתי כי עכשיו חושב כאילו אינו עוד ביתו רק סתם בית.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן

משיב כהלכה שינון ידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משרוע ומשנה ברורה

ידיעת הפרשה

א [שאלה. בדיני יולדת בתחילת הפרשה בפסוק ז' וזאת תורת היולדת לזכר או לנקבה, ושוב ממשיכה התורה ואם לא תמצא ידה די שה, לכאורה היה יותר מתאים שהפסוק וזאת תורת היולדת יהיה בסוף ההלכות ממש, ומדוע כתוב זאת וגו' ושוב ואם לא תמצא ידה די שה.

ב [במצות מילה. יש לעיין אם ח' ימים בתורה הכוונה שיש ח' ימים מהלידה והוא בן ח' ימים והוא ח' ימים מהולדו או שנמצא ח' ימים בעולם, ונפ"מ מי שנולד בליל שבת ונסע לאמריקה ושם עדיין יום שיש ונמצא דביום שיש הבא הוא נמצא ח' ימים בעולם אבל לידתו זהו שבת האם ימולו אותו בחו"ל ביום ו' או בשבת ולהיפך מי שנולד והעבירו אותו למקום אחר ובאותו מקום הפסיד יום כגון נולד ביום ב' והעבירו אותו למקום ושם יום ד' האם צריך עוד יום כיון דעדיין לא היה ח' ימים בעולם או דיכולים למולו ביום ב' הבא כיון דאז הוא נהיה בן ח' ימים.

ג [חידה. מי כשר לעשות את המצוה, אפילו שבכל המצוות מעשה שלו לא חשוב כלל מעשה ומדוע?

ד [מצורע בזה"ז. הנה האחרונים החל מהרע"א עד התוי"ט מדוע בזמן הזה אין מצורע ונשארו בקושיא. המעניין הוא שלכאז"ל אישתמיטתיה מחבר מפורש הלכות תפילין סימן ל"ח סעיף י"ג בזה"ל מנודה ומצורע אטורים להניח תפילין ע"כ, וכידוע שהמחבר אינו כותב אלא דינים הנוהגין בזה"ז, וצ"ב.

ה [יש לעיין. האם מצורע יכול להיות עם מצורעים אחרים או שצריך לשבת בדד לגמרי לבד בלי אף אחד, ומהיכן יש להוכיח דבר זה.

ו [קוצץ בהרת. הקוצץ בהרת עובר בעשה, ויש לעיין האם המורח משחה ומסתלק הנגע האם גם עובר בעשה או לא?

ז [בית המנוגע היה או לא. בגמ' סנהדרין עא בית המנוגע לא היה ולא עתיד להיות וכו' כמאן כו' אלעזר בר' שמעון וכו' יש לעיין לפי מה שכתב הרמב"ם ב' מצורע דנגעי בתים הוי מעשי ה' על דרך נס ולא טבע כלל ועיין עוד מש"כ בפ' תזריע, למה לא יכול להיות דמאחר שעצם הדבר נס הוא יכול להיות באיזה צורה שהיא וצ"ע"ג.

ידיעת ההלכה-הלכות שבת

ח [שאלה - הטמנה, חידוד:

הגב' ויידר והגב' גורן הוציאו בשבת בבוקר, כל אחת בביתה, בקבוק דייסה (נולד) מהמקרר, מלאו סיר במים ורתחים מהמיחם החשמלי והכניסו את בקבוק הדייסה לתוכו, כך שהבקבוק היה כולו בתוך המים. לגב' ויידר מותר לעשות זאת ולגב' גורן אסור, הכיצד? (אותם בקבוקים, אותה דייסה, הדייסות לא יכולות להגיע לחום של יד סולדת).

ט [שאלה - תוספת מלח ותבלינים לכלי ראשון שהורד מהאש:

הסיר מכלטת השבת את הסיר עם הדגים שהיה רותח ומבושל כל צורכו. היא טעמה מן הדגים וראתה שהיא בסיר מעט מדי מלח בערב שבת, לכן לקחה מלח גם (אינו מבושל) והוסיפה אותו לסיר. האם מותר למשפ' דויטש לאכול את הדגים בשבת? מה הדין אם היא הוסיפה לסיר הדגים פפריקה חריפה וכורכום, לאחר שטעמה וראתה ששמה מעט מדי מהם בערב שבת? (בשני המקרים אין בכוח התוספת שהוכנסה לסיר בשבת לתת לבדה טעם במאכל).

י [שאלה - הנאה ממעשה שבת שנעשה ע"י יהודי או ע"י גוי:

הרב הירש חזר מחו"ל ביום שיש, ולא מצא את מוזוודותיו בשדה התעופה. בליל שבת הגיע לביתו בתל אביב, נהג מונית יהודי שנשלח משהה התעופה עם המוזוודות והעלה אותן לביתו. במוזוודות היו חליפת השבת של הרב הירש וכן טלית השבת שלו. האם מותר לרב הירש ללבוש בשבת זו את החליפה ולהתעטף בטלית שהיו במוזוודות? מה הדין אם הנהג היה גוי?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה יידקדו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/י ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. (לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד). השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח תשובות מוקלד במייל כי כך זה יכנס בעוז"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ"ד.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח אייר

בקשת סליחה ומחילה בצוק העיתים לא הספקנו לערוך ההגרלות, ובעזרה"י מיד לאחר ר"ח אייר יפורסמו שמות הזוכים בחודשים האחרונים ס"ה יהיה 6 זוכים ע"ס 500 ₪

תגובות אפשר לשלוח עד יום ב' בערב

להרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א רח' תכלת מרדכי 4/15 רמת בית שמש
לבירורים בכל ענייני המערכת, בטל: 053-3166560

מייל: m0533166560@gmail.com

פקס: 077-4448278

